

Paur Kute Texarônikakam me jamā pi'ôk kumrêx no'ôk ne ja.

Paurmē ikjêbê Xira krī nhidjibê Pirpukam bôx ne mekmā Jeju jarẽ. Nhym me kwÿ kum Jeju'ã ujarênh mar prãm kêt ne prîne aro ajkën kam Ar kubê ijê. Nhym akati nhym me ajte bõm ar kumê nhym ar mä me kurûm tẽ. Mä me kurûm tẽn kam krîbê Texarônikakam bôx ne ajte mekmâ Jeju jarẽ. Nhym me kwÿ rax ne tu Jejuo aminhõ. Nhym kam mekbê idjaer ajte mekmâ ar kurêtuw. Nhym kam Paur krîbê Texarônika kurûm tẽ. Tẽn atemâ krî 'õkam bôx. Nhym Texarônikakam ar kute Jejuo aminhõja arek abeno bikprõnho dja. Nhym Paur ar kurûm tẽn aro aman te akubyn ar'yr tẽm prâme ne kam Ximoxi ar'yr ano. Texarônikakam ar kute Jejuo aminhõja kute arek Jeju kabenkôt ar amijo ba rã'ã jabej kute ar omûnhmâ ar'yr ano.

Nhym Ximoxi ar'yr tẽn bôx ne ar omûn kam akubyn Paur'yr tẽ. Akubyn tẽ:n bôx ne Paurmâ ar arẽ,

—Ãm arkum Jeju kînhkumrêx. Onij ar arek Jeju kabenkôt ar amijo ba, ane. Nhym kam Paur kuman kam kînhkumrêx ne arkum pi'ôk no'ôk. Mŷj'ã ne Paur pi'ôk no'ôk? Bir, Paur kurê djwînh ne Paur'ã kabën ne. Nãm me,

—Paur ne me amâ 'êx. Nãm me amâ akubyn têmmâ amijarẽ. Nãm 'êx. Nãm arîk ar ba. Me bôx kêtja pumû, ane. Nãm ã Paur kurê djwînh 'ã kabën ane. Nhym Texarônikakam ar ja arym me tyk jabej Paur kukij. Ne kam ajte Jeju akubyn bôx jabej

kukij nhym Paur ja kunî'â pi'ôk no'ôk ne. Tâm ne ja.

¹ Ba ibê Paur ne ba ar amâ pi'ôk no'ôk ne. Xiramê Ximoximê ne bar ar amâ pi'ôk no'ôk ne. Krîraxbê Texarônikakam ar aje amim Jeju mar ne kôt aben pydjiwâmä ne bar pi'ôk no'ôk ne. Metîndjwînhbê ar Babäm ne kam krabê Bënjaduwyr Jeju Kritu arkôt ne gar aben pydji, ar amâ ne bar pi'ôk no'ôk ne.

Gê Metîndjwînh ar ajo djuw mex, Metîndjwînhbê gwaj Babâmmê Bënjaduwyr Jeju Kritu ar ukaprîkôt ar ajo djuw mex ne ar ar ajo ba ne ar amâ umar mex jarê gar adjumar mex ne ar aba.

Paur kute Metîndjwînhmâ arkam amikînh jarênh.

² Nâ bäm ar Metîndjwînhmâ ar akam ikînhkumrêx jarê ne kum ar ajarênh 'âno dja.

³ Mýkam ne bar ar akam ikînh? Bir, ar aje tu amim Jeju markumrêx ne arÿm kôt aje amijo abakam ne bar ikînhkumrêx. Ne ajte ar amâ Metîndjwînh jabêkôt arÿm kum adjapênh raxkamdjwîne bar ikînhkumrêx. Ne ajte ar aje arÿm Jeju Kritu jabej mä adjumarkamdjwîne bar ikînhkumrêx. Gwaj banhô Bënjaduwyr Jeju Kritu akubyn bôxmâ ar aje mä abej ajkam amakkamdjwîne bar ikînhkumrêx. Kam ne bar ar akam ikînhkumrêx ne gwaj Babâmmâ ar ajarê, gwaj banhô Metîndjwînhbê gwaj Babâmmâ ar ajarê.

⁴ Akmere ar, àpnihîre ar, mrämri ne arÿm Metîndjwînh kum ar ajabêkôt arÿm amijo ar apytâ. Kute ar ajo kra kadju amijo ar apytâ bar arÿm kuma.

5 Djãm Jeju'ã ar amã idujuarênh nyja kabẽn kajgo got? Kati. Mrämri ne ba ar amã Jeju'ã idujuarênhkumrêx ne. Âm Metïndjwýnh pyma kôt ne bar mã ar amã Jeju kabẽn jarë. Djãm ar ba ne bar ar amã ikabẽn jarë? Kati, âm Metïndjwýnh Karõ kabenkôt ne bar ar amã ikabẽn jarë. Âm Metïndjwýnh kabẽnja ne kajgo kêt. Âm 'êxnhí kêt. Tãm ne bar mã kuman ar amã arë.

Nã bãm ar ar akam imexkumrêx ne akrànmã ar ar ajo iba. Gar aryâm prîne ar ipumûn tu amim ar ikabẽn markumrêx.

6 Ar ikabẽn man ar ijã amijakren Bënjadjwýr Jeju'âdjwý arÿm amijakre. Ar ijã amijakren mã ar ikôt amijo aba. Nhym kam me ar ajo ajkë. Ar aje Jeju markam ne me ar ajo ajkë. Nãm me te ar ajo ajkë gar mã ajamako ar ikabẽn mar týx mex ne. Ne tu ate akrän tu akñhkumrêx ne. Nã gãm ar Metïndjwýnh Karõ kabenkôt tu akñhkumrêx ne mã ar ikabẽn ma.

7 Nhym arÿm Akajakam ar kute amim Jeju marjamë Matenikam ar kute amim Jeju marja me kuní arÿm ar apumû, ar aje Jejukôt ar amijo aba pumûn arÿm ar ajã amijakren kute ar apyrâk ne ar ba.

8 Ë, ar ga ne gar memã Jeju'ã ajarë nhym Akajakam ar jamë Matenikam ar jamë ne me arÿm kuní Bënjadjwýr Jeju'ã adjujuarênh ma. Djãm me ajbit ne me kuma? Kati, nã gãm ar me kunîmã arë nhym me arÿm kuman kam arÿm amû abenmã arë. Nhym me arÿm prîne kuma. Nã gãm ar aje amim Metïndjwýnh marja memã amijarë nhym me arÿm prîne kuma ne kam amû aben djô'ã abenmã ar ajarë. Nhym kam pyka kuníkôt me

arȳm ar ajar nhbit ma. Kam ne bar ije arȳm mem 
ar ajar nh k t.

⁹ Me ja ta ne me ar im  ar ajar . Me ja ta ne me
ar im ,

—Be, on j Texar nikakam ar ja ne arkum ar
ak nhkumr x. Be, ga ar ab xkam ar kute ar am 
kab n mexbit jar nhja ma, ane. Ne ajte ar im ,

—Be, Texar nikakam ar ja ne ar arȳm m jjao
we Met ndjw nh kar  nhip exja kangan arȳm
Met ndjw nhkumr x, Met ndjw nh t njao aminh .
Ar kute amikadgy kum  p nhm  ne ar o aminh ,

¹⁰ ne arȳm krakam amako dja. Met ndjw nh kra
ne ar arȳm amiw r kam amako dja, ane.

N m me   ar ajar nho ane. Mr mri ne gar
Met ndjw nh krab  Jejukam ama. T m ne tykkam
B m ajte akubyn o t n ne. T m dja ajte k jkwa
kur m b x. T m ne gar kam ama. T m ne kub 
gwaj bapty r djw nh ne Met ndjw nh ngrykb 
gwaj bapty . Godja Met ndjw nh me axwekam
ngryk ne. B m ngrykb  godja Jeju arȳm gwaj
bapty . T m ne b oxm  gwaj kam ama.

2

Paur arkam  p nh mex.

A K  1.12

¹ Akmere ar,  pn ire ar, w nh ar ar akam idj m
ne kajgo k tkumr x. Gar arȳm ama.

² Ar aw r ar im r k tri ne me Pirpukam pr ne ar
ijo ajk n ar im  kab n punu jar . Gar arȳm ama.
N m me ja te ar ijo ajk  bar ar am  Met ndjw nh' 
idjujar nh ny jar nh r '  ne. Met ndjw nh ne ar
im  t y  jad  bar if n pr m k t ne tu ar am  ar .

Nâm me te Metîndjwŷnh'â ar amâ ar idjujarênhkôt kum ar ikurê bar mä ar amâ arë.

³ Nâ bäm ar ar amâ,

—On ar tu amim Jeju markumrêx, ane.

Djäm kupa'â ne bar ar amâ arë?

När djäm mŷjja 'õ prâme ne bar ar amâ arë?

När djä nâ bäm ar ar amâ ijêx?

⁴ Arkati, Metîndjwŷnh ta ne ar ijano bar tê. Nâm ar imâ,

—Gora ar memâ Jeju kukrâdjâ ny'â ajarë, ane.

Nâm â Metîndjwŷnh ar imâ ane bar kabenkôt me akunîmâ 'â idjujarênh mô.

Djäm me abêngôkre* amâ ikînh kadju ne ba me amâ Metîndjwŷnh'â idjujarênh mô? Kati, Metîndjwŷnh ta ar ikam kînh kadju ne bar me amâ 'â idjujarênh mô ne kum ar idjapênh iba. Täm ne kute prîne ar ikabi. Kum ar idjapênhkôt ne arym ar ipumû.

⁵ Djä nâ bäm ar ar amâ ijêx ne ar atâri ar amâ,

—Bep ar amexkumrêx, anen kam ar akàxâ ar ajâ ikabén ne? Arkati. Arym ne gar imex pumû.

När djä nâ bäm ar arîk ar amâ ijêx ne pi'ôk kaprîre prâme ar amâ ikabén jarë? Kati, Metîndjwŷnh ta ne prîne ar ikadjwŷnhbê ar ipumû.

⁶ När djäm wâkam ar aje ar imâ ar imex jarênhmâ ne bar tê? Kati, Kritu kute ar ijanorkôt ne bar tê.

När djäm atemâ me ja'õ kute ar imâ ar imex jarênhmâ ne bar tê? Kati, Metîndjwŷnh ta ne kute prîne ar ipumûnh.

* **2:4** Apŷnh me õ pyka djâri kunîkôt ne me kunî bêngôkre. Kubékâ jakamé me kakrâtymê me babêngôkremê ne me kunî: bêngôkre.

- 7** Kritu kute ar ijanor pumûnh nhiràm ne bar ren
ar amã,
—Amrë ar ar imã mÿjja ngâ,
—Gop ar ar imã apê, ane ne ren arÿm ikabëno ar
akaty.

Nhym bep kati, ã ar ije anhÿr kêtê. Nã bãm ar akrànmã ar ajo iba. Mrämri ne me nire kute amim kra karàkam o djuw mex pyràk. Nã bãm ã ar ar ajo ibao ane.

8 Ar imã ar akînh raxi. Kam ne bar prïne arÿm ar amã Metïndjwÿnh kukràdjà ny'ã ajarë ne ar itñ prãm kêt-kumrëx ne. Djë ne ren me'õ kute ar ibñ prãm bar kam ren tu ate ikrän mä ar amã Metïndjwÿnh'ã ajarë nhym kam me ren ar ibñ. Nã bãm ã imã ar akînh rax ane.

9 Akmere ar, àpnöhïre ar, ar akam ar idjämkkam ar idjapênh raxja gar omû. Arngro'ämë akamât-kammë ar idjapênhja pumû. Bir mÿkam? Ar ije pi'ôk kaprïre'ã ar ajwÿr kêt kadjy. Ar ije kàj bê ar amã Metïndjwÿnh kukràdjà ny'ã idjujarënho iku'êkam ije pi'ôk kaprïre'ã ar ajwÿr kêt kadjy.

10 Nã bãm ar akrànmã: ar ar ajo iba. Nã bãm ar ar ajo iba mexkumrëx ne ar ar ajo iba. Ar aje Jeju marja, ar ga ne bar akrànmã ar ar ajo iban ijaxwe kêt-kumrëx ne. Ar imränh mexkumrëx. Nã bãm ar katât amijo iba. Gar arÿm ar ipumû. Metïndjwÿnh djwÿ ne arÿm prïne ar ipumû.

11-12 Nã bãm ar ar akunï:o ikrakumrëx ne ar ar ajo iba, ne ar akunïmã ikabëno jarëns ar amã,

—Kwärïk wãnh Metïndjwÿnh kanga kêt. Gora ar
'ã angrà tÿx, ane.

Ne kam ajte me kaprïmã kum,

—Kwârïk wânh akaprî kêt. Metîndjwînh dja ajo kînh, ane.

Ne kam ajte ar amâ,

—Gora ar mä Metîndjwînh kabenkôt ar amijo aba râ'ã ne, ane.

Ar aje ã anhýrkam godja Metîndjwînh ar akam kînhkumrêx. Metîndjwînh ne ar kute gwaj bajo ba djwînh. Täm ne amiwîr gwaj bajuw. Täm ne kute ar gwaj bapytâr ne ar kute gwaj bajo bamä amiwîr gwaj bajuw. Gwaj bamextire ne õ pyka mexti:re, õ pyka ra:xkam ar babamä ne amiwîr gwaj bajuw. Kadŷ dja gar katât amijo aba, Metîndjwînh ar akam kînh kadŷ.

Akubyn kute arkam amikînh jarênh.

¹³ Arȳm ne bar ar amä Metîndjwînh kabën jarê gar arȳm ama. Kam ne bar mä ar akam iñnhkumrêx ne Metîndjwînhmä amikînh jarê. Djä nã gãm ar mar kajgo got? Kati, nã gãm ar tu markumrêx. Nã gãm ar anhôkre kadjwînhbê,

—Djâm mebêngôkre kabën got? Kati, Metîndjwînh kabën ne ja, ane. Kôt ne gar arë. Metîndjwînh kabenkumrêx ne ja. Metîndjwînh ne arȳm ta kabêno katât ar akrâ dja, kam ne gar arȳm amrânh mexkumrêx mõ.

¹⁴ Ë, akmere ar, àpnhîre ar, djâm wânh Texarônikakam, ar anhô krôkambit ne me ar ar ajo bikênhô ba? Kati, mekbê idjaerkamdjwî ne me õ krôkam me ar ar o bikênhô ba, pykabê Djudêjakam. Mekbê idjaer kwî ne ar arȳm Kritu Jejukôt aben pydji. Nhym me kute Jeju mar kêt ar aro bikênhô ba. Gar ar anhô krôkam me kute ar ajo bikênhja

pumû. Aprakamâ ar aje amim Metîndjwînh marja ne me arîk ar me ajo bikênhô ba.

15 Amrêbê ne mekbê idjaer ta ar Metîndjwînh kabênh jarênh djwînh paro ban kam arîym Bênjadjwîr Jeju bîn kam arîym ar badjwî ar ijo kurê djwînh ne. Arîym o Metîndjwînhmâ ngryk jadjàn me kunîkam amikrà ar o ba.

16 Mâ ne mekbê idjaer mekam amikrà on? Bir, nã bãm ar ije me bajtem, me jamâ Metîndjwînh kabênh jarênh itêm nhym kute me utàrmâ nhym mekbê idjaer mä: ar ikukrà ar o ba. Godja me ã anen arek Metîndjwînhmâ ngryk jadjàro tê:n kam arîym Metîndjwînhmâ ngryk jadjàr mex ne. Nhym kam arîym Metîndjwînh prîne me axwe pãnh meo ajkê.

Kute aro amakâ kute arkum amijarênh.

17 Akmere ar, àpnhîre ar, nã bãm ar ar akurûm itêm ngrire ne ar ajo ama: ne. Ne kam ar ije me 'uwttî tûm pyràk. Nã bãm ar ar ajo aman iba. Ne te ije inhýtâ ar apumûnh prâme.

18 Ne te akubyn ar awîr imõr prâme. Ibê Paur ne ba te akubyn ar awîr itêmmâ ikràn ikràn ikrà nhym Xatanaj mä: ar ikukrà.

19-20 Ë, Bênjadjwîr Jeju akubyn bôxkam, kuka kônh gwaj badjâmkam, nhym dja bar mex jarê? Ar ga. Ar ga dja bar ar amex jarê ne kum,

—Be, ar ja ne ar mexkumrêx ne ar ba. Arîym amar tÿx ne, ane. Be, ar ga dja bar ar ajo idjâmra mõ. Ar ije kum ar ajarênhmâ ne bar kam ama ne. Mýjbê ne ar ikînh djà? Ar ga. Texarônikakam ar ga ne gar abê ar ikînh djà. Nhym Metîndjwînhdjwî dja ar imâ ar amex jarê bar kam ikînhkumrêx ne.

3

¹⁻² Nā bãm axwe ar akam idjumar ne kam inhõkre kadjwÿnhbê amim,

—Birãm ijamac dja ibî, ane. Kam ne ba ar awÿr Ximoxi janon kam ate: krîbê Atênakam dja. Gwaj bakamy Ximoxi ar ikôt Metîndjwÿnhmã àpênh ba. Tãm ne bar ar awÿr ano. Kute memã Kritu'ã ujarênh ny jarênho baja tãm ne bar ar awÿr ano. Kute ar amã tÿx jadjàr ne kute ar amã kabëñ jarênhmã ne kute ar amã,

—Arÿm ne gar tu Jeju markumrêx ne. Gora ar 'ã angrà tÿx, anhÿrmã ne bar ar awÿr ano nhym tẽ.

³ Birãm me kute ar ajo bikënh gar arÿm aje Jeju kanga karõ ne bar ar awÿr Ximoxi janon nhym tẽ, kute ar amã tÿx jadjàrmã ar awÿr ano nhym tẽ.

Be, mrämri godja me arîk ar ba gwaj bajo ajkë. Arÿm ne Metîndjwÿnh gwaj bajã amim karõ. Me arîk ar ba kute me baje Jeju maro bikënhmã ne amim me bajã karõ, me kute me bajo bikënh gu me Jeju'ã bangrà rã'ã jabej amim me bajã karõ. Gar arÿm ama.

⁴ Ar akam ar idjämcam ne bar arÿm ar amã arẽ. Anhÿr djwÿnhrâm ne bar ar amã arẽn ar amã,

—Gora ar ar ikabëñ ma. Godja me ar ar ajo bikënho ba, ane. Be, kôtô. Nã bãm tu kônh kum irkumrêx gar arÿm ama.

⁵ Kam ne ba ar awÿr Ximoxi janon. Ije ar amar präm kute ibîn kajgo ne ba ar awÿr ano, ije marmã. Ar aje Jeju kanga kêt jabej ne ba ar awÿr ano. Ar 'ã angrà rã'ã jabej ne ba ar awÿr ano. Nã bãm inhõkre kadjwÿnhbê amim,

—Birãm arÿm godja Xatanaj arkum ar kute Jeju kangamã arkum 'ã apnê nhym arÿm ar kanga.

Nhym arȳm ar idjàpênh, ar ije arkum arẽnhja arȳm kajgo, ane. Nã bãm ã amim ikabẽn jarẽnho ane.

Ximoxi kute ar mex jarẽn.

⁶ Nhym bep kati. Nã bãm ar ar awȳr Ximoxi janô nhym ar awȳr t  n ar akur  m t  n b  x ne arȳm ar im   ar ajar  nh mextire ne. Bar kam ik  nhkumr  x ne. Nã g  m ar tu aje Jeju markumr  x ne 'ã angr   t  x nhym om  n b  x ne ar im   ar   bar ik  nhkumr  x. Nhym ajte ar am   me ab   jar  . N  m ar im  ,

—On  j ar ar ajo ama ne. Ar kute ar apum  nh pr  m  . Ar kute ar apum  nh pr  m gar gadjw  y aje ar om  nh pr  m kute aben pyr  k, ane. Be, n  m Ximoxi ã ar aj   ar im   anen ã ar ajar  nho ane.

⁷ Be, akmere ar,   pn  h  re ar, ar aje Jeju mar t  x ne m   'ã angr   r  '  ja ne om  n akubyn b  x ne ar im   ar  . O ar im   ar ik  nh jadj  . N  m me ja ar ijo ajk  . Ar ijo ajk   bar idjumar punure ne kam irerekre. Nhym bep ar ga ne gar ar im   k  nh jadj  .

⁸ Jakam ne bar arȳm ajte it  xkumr  x ne. Ar aje B  njadjw  y mar ne 'ã angr   t  x r  '  k  t ne bar arȳm ajte 'it  x ne.

⁹ Jakam dja bar Met  ndjw  nhm   ar akam ik  nh jar  . M  jk  t ne bar ik  nh? Bir, ar akam. Ar aje mar ne 'ã angr   t  xkam ne bar ik  nhkumr  x ne kam gwaj Bat  ndjw  nhm   amik  nh jar  .

¹⁰ Akam  t kun  k  t arngro kun  k  t ne bar amikadgy Met  ndjw  nh ma:ro iku'  . Ar awȳr ar it  m, gwaj baje aben nh  yt   aben pum  nh bar ije   b   ar am   Met  ndjw  nh kab  n jar  nho ino rer k  tja jar  nh gar aje pr  ne amim marm  . Kam ne bar amikadgy Met  ndjw  nh ma:rbito kuma.

11 Gora gê gwaj Babãmbê Metîndjwînhm  gwaj banh  B njadjw rb  Jeju, gora g  ar ar ijano bar kam w m ar aw r t .

12 Mr mri ne gar ar m am  aben jab n ar aba. G  B njadjw r aben  ar am  kar  gar am  aben jab  rax. Am  aben jab  rax ne ar abeno aba. Ne ar am  me kun  jab , ar am  me kun  jab  rax ne ar aba, ar am  me ab  raxo kute ar im  ar ajab  ja pyr k.

13 Kam dja Metîndjw nh ar m ar ajo t x ne, gar ar m '  angr  t x ne. Nhym kam Jeju akubyn b okam gar ajaxwe k tkam amextire ne ar aba. Gwaj banh  B njadjw r Jeju dja   me ja kun  b o.   me ja kun  b o gu me bajaxwe k tkam me Babãmb  Metîndjw nh kabem bakumex. Gu me baje Jeju mar bakun  ajm  bakute k t ne Metîndjw nh mexo bamexkumr x ne dja, me Bab m kuka k nh dja.

4

Me kute kat t amijo bao Metîndjw nh k nhm .

R  12.9, 13.13; Kor 3.5

1 Be, akmere ar,  pnh re ar, bar pr ne ar m ar am  ar  gar ar m ama. Ar aje Metîndjw nh kab nk t ar amijo aba nhym ar akam k nh kadjy ne gar ar m ama. Mr mri ne gar ar m   anh r ar aba. Ba kam ar ije ajte ar am  ar nhm . B njadjw r Jeju dj '  ajte ije ar am  ar nhm .

—Arek ar Metîndjw nh kab nk t ar amijo aba r '  ne.

² Amrêbê ne bar ar amã ikab n jar  ga ar m ar ama. B njadjw r Jeju kab nk t ar amã ikab n jar  gar ar m pr ne ama.

³ Met ndjw nh ne ar m ar aj  amim kar . Ar Met ndjw nh mexo amextire ne ar aba ne ajaxwe k t ne ar abam  ne ar aj  amim kar . Kam dja gar apr  pr m k t ne abenb  pr o adj k nh k t ne amextire ne ar aba. Nhym me nidjw  mj n pr m k t gar arek ar aba.

⁴⁻⁵ Kam dja gar apr  djw nh' rb  tu abakumr x ne ar o aba ne amexkumr x. Nhym bep me k t m, me kute Met ndjw nh mar k t me t m ne me pr  pr mkam, kur kam tu ar k pr ' r ba. Nhym bep kati, kw r k w nh mekm  n . Nhym bep ar ga dja gar apr  djw nh' rb  aban '  ap nh ne. Kw r k w nh gar kr '  meo apr  k t. Kw r k w nh gar kr '  meo amj n k t. Ne kam ar k ar aba k t.

⁶ Kw r k w nh akamykam amikr  ar o aba k t ne kub  pr o adj k nh k t. M kam? Bir, B njadjw r Jeju godja m jja ja kun o p nh ne.  , kute o p nh k tri ne bar anh r djw nhr m ar m pr ne ar am  ar  gar ama.

⁷ Be, dj m gwaj ar k ar baba kadjy ne Met ndjw nh amiw r gwaj bajuw? Kati. Arkati, gwaj bamextire ne kat t bamr nh kadjy. Kat t me bamr nh ne baje abenb  pr o badj k nh k t kadjy ne Met ndjw nh amiw r gwaj bajuw.

⁸ Dja me'  kab n ja mar pr m k t dj m meb ng kre kab n dja me'  mar pr m k t ne? Kati, Met ndjw nh kab n dja mar pr m k t. Met ndjw nh ta kute ar am  ta Kar  mex janor t m dja me'  mar pr m k t.

⁹ Nã gãm ar amã aben jabê. Ar aje Jeju marja ne gar amã aben jabê. Metîndjwŷnh ne ar amã arê gar kam amã aben jabê. Kam dja ba ar amã 'ã pi'ôk no'ôk kêt ne.

¹⁰ Nã gãm ar amã aben jabê, Matenikam ar kute Jejukôt abeno kamy kunîmê ne gar amã aben jabê. Kam dja ba ar amã,

—Akmere ar, àpnihîre ar, gora arek ar ã anhýr ar aba rã'ã ne, ane.

¹¹ Ba ajte ar amã arê,

—Gora ar abenkam akabôt katin ar aba. Adjàkrê kêt ne ar aba. Kwârïk wânh kikrekôt mõr ne mýjja pumûnh ne mýjja mar ne arênho aba kêt. Gora anhikrao adjapênh aba. Tãm ne ba arým amrêbê ar amã arê.

¹² Bir, mýj kadji dja gar ar adjapênh aba? Bir, me kâtàm kum ar akînh kadji. Kadji dja gar ã ane. Mýkam ne gar akwÿ ar adjapênh kêt ne aba? Ar apê ne ate amim mýjja by ne me 'wýr kêt.

Jeju akubyn bôxmã.

Kô k 15.51

¹³ Ë, akmere ar, àpnihîre ar, ba ajte ar amã arê, ar aje prîne mar kadji. Me arým tyk tûmja dja ba ar amã arê gar ama, ar akaprî kêt kadji. Nhym bep me kute Jejukam amak kêtja dja me mrâmri kaprî. Me ja'õ dja ty nhym me ja tu kaprîkumrêx, tyk nhijukri Jeju'yr bôx kêtka. Nhym bep gu me ba dja gu me ã bakaprî anhýr kêtumrêx ne.

¹⁴ Jeju tyk ne akubyn tîn. Tãm ne gu me arým tu amim kamnhîxkumrêx ne. Dja me tyk ã Jejukôt akubyn tîn ane. Tãm dja gu me kuman tu amim kamnhîxkumrêx ne. Mrâmri godja Metîndjwŷnh me tyk tûmja Jejumê ro'ã meo mõ, me kute amim Jeju

mar tyk tûmja dja Jejumê ro'ã meo mõ. Me kute tu amim Jeju markumrêxja, me tyk tûmja, me tâm godja Metîndjwînh Jejumê ro'ã meo mõ.

¹⁵ Ë, Bënjaduwyr ne ar imã arë bar ô'ã prïne ar amã arë, katât ar amã arë. Gu me batïnja dja gu me me tykmä wa kêt. Bënjaduwyr akubyn bôxkam dja gu me batïn rã'âja me tykmä wa kêt.

¹⁶ Bënjaduwyr ta dja kâjkwa kurûm ruw ne kàj bê me bamã akij ne amiwîr me bajuw. Kadŷ mrânh djwînh nhõ bënjaduwîrmë dja ar me bamã akij ne Metîndjwînh nhõ mýjja kute poti nhõkre pyràk kakô. Nhym kam me kute amim Kritu mar tyk tûmja, me kumrêx tyk ne pykakam nôrja dja me kumrêx pyka kurûm katon wabi. Dja me akubyn tîn ne katon wabi.

¹⁷ Gu me batïn rã'âjamê dja gu me baro'ã wabi. Me batïn ne ar babaja dja gu me batïn ne wabi. Nhym bep me kumrêx tyk ne pykakam nôrja dja me kumrêx akubyn tîn ne kam me batïn rã'âjamê abenâ bôx. Gu me arŷm baro'ã Bënjaduwyr'yr wabi. Metîndjwînh godja me baro'ã me babyn Bënjaduwyr'yr me bajo wabi. Kakrâkam dja me babyn Bënjaduwyr'yr me bajo wabi. Gu me kam Bënjaduwyr Jeju kajpa, kôk djâbêrkam dja gu me kajpa nhym kam kâjkwamã me bajo mõ. Gu me kam kôt ar baba. Ar baba rã'â: ne. Dja gu me Bënjaduwyrkôt ar babao ino rer kêt mex ne ar baba. Ar baba rã'â ar baba.

¹⁸ Kam dja gar abenmã ikabëñ ja jarêñho aban o ar akaprîbê abenmã kînh jadjà.

Meo bikënhdjà nhõ akati'ã ujarënh.

Mat 24.29; Mak 13.26; Ruk 21.25, A Ped 3.10

¹ Ë, akmere ar, àpnihîre ar, mŷj kadŷj dja ba ar amâ 'ã pi'ôk no'ôk ne? Mŷj mytyrwý 'õkam nàr mŷj akati 'õkam dja meo bikënh djà nhõ akati me'yr bôxmâ? ne ba ije 'ã ar amâ pi'ôk no'ôkmâ?

² Godja me aérbê Bënjaduwýr Jeju kute meo bikënh djà nhõ akati me'yr bôx. Arým ne gar príne ama. Me aérbê. Akamàtkam me àkînhî me aérbê me ūrkwâmâ ngjêx ne kute mekbê mŷjjao àkînho ba. Dja meo bikënh djà nhõ akati ã me aérbê me'yr bôx ane.

³ Kute me nire kra àn tokrykam kute kubê amijo bipdjur kêt ne kubê prôt kêtja pyràk. Mrämri godja meo bikënh djà arým ã me'yr bôxkumrêx o ane, nhym me kubê amijo bipdjur kêtakumrêx. Dja me abenmâ,

—Be, arým ne gu me badjumar mexkumrêx ne ar baba. Godja mŷjjâ'õ ajmâ me bajo kêtakumrêx ne, ane. Me kute abenmâ arênh râ'ã nhym me aérbê meo bikënh djà nhõ akati me'yr bôx, Bënjaduwýr kute meo bikënh djà nhõ akati me'yr bôx. Godja me'yr bôx nhym me kubê amijo bipdjur kêtakumrêx ne 'õ kubê kator kêtakumrêx.

⁴ Nhym bep kati, akmere ar, àpnihîre ar, djâm àtykri ar amrânh got meo bikënh djà nhõ akati ar ajaérbê ar awýr bôxmâ. Kute me àkînhî me aérbê me ūrkwâ'yr mrânh ne ngjêx pyràk. Nhym bep kati, djâm ar ajaérbê ar awýr bôx kêtakumrêx ne. Me mû ja'yrbit dja bôx. Me arîk ar ba'yr dja bôx.

⁵ Nhym bep kati, ar ga ne gar a'ukam mrâ, ne arnngro'ã mrâ. Nâ gãm ar Metînduwýnh kabënkôt ar amijo aban kam kute a'uri ar amrânh pyràk. Gwaj

ba ne gwaj akamàtkam baba kêtakumrêx, àtykri baba kêtakumrêx. Nhym bep me arîk ba ne me kute àtykri me ba pyràk.

⁶ Kam dja gwaj a'ukam bamrânhja, arngro'ã bamrânhja 'ã bano tÿx rã'ã ne babibânh kêt ne ar baba. Nhym bep me arîk ar baja, àtykri ar baja dja me wânh arîk ar ba. Nhym bep gwaj ba dja gwaj ã anhýr kêtakumrêx ne ar baba.

⁷ Nhym bep me Jejubê jâm krâja ne kute arîk akamàtkam me ba pyràk. Nhym me arîk ar badjwÿ ne me kute me bibânhkam arîk akamàt kô tykkam ba pyràk.

⁸ Nhym bep kati, a'uri gwaj bamrânhja dja gwaj bajaxwe kêtakumrêx ne ar baba. Ë, dja gwaj amijâ bano tÿx. Xatanaj ne kute gwaj bajaxwe'ã gwaj bamã apnênh prâmkumrêx. Kam dja gwaj amim Jeju mar 'âno djan arek bamã me abê. Kute mrämri ne me kute ngônhô kubékâ jangjênh nhym me te kute me'ã kamjyrja pyràk. Dja gwaj ã baje amim Jeju mar 'âno badjâm ne bamã me abêo ane. Nhym kam Xatanaj te gwaj bajaxwe'ã gwaj bamã apnê. Gwaj Jeju 'âno djan amiwyâr kam ama. Kute mrämri ne me kute ngônhô krädjê tur nhym me te kute kôo me ikwyr kajgo ja pyràk. Dja gwaj ã baje Jeju 'âno badjâm ne amiwyâr kam amako ane nhym kam Xatanaj te gwaj bajaxwe'ã gwaj bamã apnê.

⁹ Djâm Metindjwÿnh me bakam ngryk ne kute me bajo bikênh kadgy ne amijo me bapytân amim me bajâ karô? Kati, kute me bapytârmâ ne me bajo amiptâ. Me banhô Bënjadjwÿr Jeju Kritu ta ne me bapytân ar me bajo ba.

¹⁰ Ta ne me bapanh tyn ajte me bakadgy tñ ne.

Gu me kôt bakunî batîn ne. Dja gu me arÿm batyk jabej nàr kon batîn râ'ã jabej mrämri dja gu me bakunî ajte Jejukôt batînkumrêx ne.

¹¹ Me akubyn tñ dja gar mä abenmä arë. Ne mä o abenmä kînh jangij ne o abenmä tÿx jangij. Arÿm ne gar ã ane. Jakam dja gar mä ã anhÿr atêm râ'ã.

Akubyn ajte arkum 'ã karõ.

Gar 6.6; Xim k 5.17

¹² Ë, akmere ar, àpnihîre ar, dja gar prîne ar kute Jeju nhõ me jao ba djwÿnh kabën ma. Ar ja ne ar prîne ar ar ajo djuw mexo ba, Bënjadjwÿr Jeju kabënkôt ar ar ajo djuw mexo ban ar amä àpênh ar ba, ne ar ar akreo ba. Kam dja gar prîne ar kabën ma.

¹³ Gora ar prî:ne ar kabënja man amä ar abên amä ar kînh. Ar akrànmä ar amä àpênhkam dja gar amä ar kînhkumrêx ne ar aba. Gora ar akunî abenmä adjàkrê kêt ne amä aben jabên ar aba.

¹⁴ Ë, akmere ar, àpnihîre ar, ba ajte ar ar amä ikabën jarë. Godja me kum ukanga gar mekmä kum,

—On adjàpênh ar aba. On mÿjja kupê, ane.

Godja me kaprî gar memä kînh jangjê. Godja me kute amim Jeju mar rerek gar mekmä kum,

—On amim Jeju mar mex ne 'ã angrà tÿx, ane.

Gora ar akunî abenmä akabën mexbit jarëñ abenmä adjàkrê kêt ne ar abeno aba.

¹⁵ Godja me'õ ar ar ajõkam ar amikrào ba ga amipanh o abikënh kêt ne. Tu ate akrân ar aba. Godja gar abenkam adjukaprîn ar aban me kunïkam adjukaprîn ar aba.

¹⁶ Gora ar akînh râ'ã râ'ã.

¹⁷ Gora ar Metîndjwÿnhmä akabën 'ano dja.

18 Gora ar myt kunîkôt Metîndjwînhmâ kum,

—Aje imâ mÿjja janorja ne mexkumrêx. Ba akam ikînhkumrêx, ane. Adjumar mexkam nàr apunukam nàr abikënhkam nàr mÿjja kute ajo bikënhkam dja gar kum ã amijarênh ane ne 'ãno dja. Ar aje mÿjja kunîkam akînh ne aje kum ami-jarênhmâ ne Metîndjwînh ar ajâ amim karõ. Nâm ã ar aje Kritu Jeju mar'â amim karõ ane.

19-20 Dja me'õ Metîndjwînh Karôkôt ar amâ mÿjja'õ jarê gar aprÿ kêt. Kwârîk wânh Metîndjwînh Karô ar amâ kabën'õ jarê gar ate akrâ kêt. Dja gar ate akrâ nhym arÿm Metîndjwînh Karô ar amâ kabën kêt ne.

21 Dja gar prîne me kunî kabën kabi. Dja me'õ kabën mex jabej gar tu kabën markumrêx ne kabënkôt ar amijo aba. Dja me'õ kabën punu gar tu ate akrâ.

22 Be, gora ar rûm apÿnh mÿjja punu djâri kunîmâ akre rax.

23 Gê Metîndjwînh ta kute me bamâ umar mex jarênh djwînh prîne amim ar amâ mex jadjà gar kam ta mexo amexkumrêx ne ar aba. Me akunî dja gar anhî pÿnhkôt amexo tuknîn ar aba. Dja me banhô Bênjadjwîr Jeju Kritu akubyn tê gu me bamextire ne ar baba. Gu me bajaxwe kêt ne ar baba. Ajmâ bakute kêt ne ar baba. Badjumar djàmê banhîmê bakarômê ajmâ bakute kêt ne ar baba.

24 Metîndjwînh ta ne amiwîr ar ajuw, ta godja ar amâ mex jadjà. Mrämri godja ar amâ mex jadjà. Metîndjwînh ne kabënkumrêx. Mrämri dja ar amâ mex jadjà gar amexkumrêx ne ar aba.

²⁵ Ë, akmere ar, àpn̄h̄ire ar, ar badjw̄y dja gar Met̄ndjw̄yñhm̄ ar ijar̄e.

²⁶ Ar aje Jejukôt abeno akamy dja gar idjô'ã aben pa krij.

²⁷ Ba ar amã ar̄e, Bënjadjw̄y়r kabënkôt ar amã ar̄e. Ije ar amã pi'ôk no'ôkja dja gar akamy kunñm̄ ar̄e.

²⁸ Gê gwaj banhõ Bënjadjw̄y়r Jeju Kritu ukapr̄ikôt pr̄ine ar ajo djuw mex. Täm ne ja.

Metīndjwŷnh Kute Memã Kabẽn Ny Jarẽnh New Testament in Kayapó (BR:txu:Kayapó)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayapó

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kayapó [txu], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayapó

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022**

385317df-3c6a-53ac-81db-0815750ed560